

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNDE KADASTRO SORUNLARI ORMANLA İLİŞKİLİ KÖYLERİN YOĞUNLUĞU

Mustafa ATASOY*

Osman DEMİR**

ÖZET

Türkiye’de kadastro çalışmaları, 1950’li yıllardan sonra çıkartılan Tapulama Kanunları gereğince kırsal alanlara kaydırılmıştır. Bu uygulamalar 1987 yılında yürürlüğe giren 3402 sayılı Kadastro Kanunu ile halen devam etmektedir. 1999 tarihi itibarıyla şehir kadastrosunda %96, köy kadastrosunun ise %68 oranında tamamlanmış olduğu ifade edilmektedir. Doğu Karadeniz Bölgesi (Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) illerinde yapılan kadastro çalışmalarında bu oran şehir merkezlerinde %87, kırsal alanlarda ise %41’dir. Görüldüğü gibi bu oran ülke genelinde oldukça altındadır. Bunun başlıca sebebi, bölgede mevcut orman alanları ve bu alanların köylerle ilişkileri sonucu ortaya çıkan mülkiyet sorunlarıdır. Bu çalışmada, bölge genelinde iller ve ilçeler ölçeğinde kadastro çalışmaları incelenerek, hizmetlerin yavaş gitmesinin nedenleri ve alınması gereken önlemler incelenmiştir.

1- GİRİŞ

Doğu Karadeniz Bölgesinde kadastro çalışmaları başladığından beri fotogrametrik yöntemlerden yararlanılamamıştır. Engebeli ve yoğun bitki örtüsüyle kaplı arazi şartlarının olumsuzluğu kadastro çalışmalarını yersel yöntemlere mahkum etmiştir. Bu yöntemlerin uygulanması da iklim, topoğrafya, bitki örtüsü ve parsel yapılarındaki engelleyici ve yavaşlatıcı etkenler sebebiyle zorlaşmış ve birim zamanda üretim çok düşük olmuştur. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, büyük zorluklarla devam eden çalışmalar orman sınırlarına dayandığında yeni bir engelle karşılaşmıştır ki, bu da orman - mülkiyet sorunlarıdır. Bölgede Orman Genel Müdürlüğü (OGM)’nin, 6831 sayılı “**Orman Kanunu**” gereğince yaptığı “*orman tahdit ve kadastrosu*” çalışmaları çok azdır (AYAZ / ACAR, 1999). Orman kadastrosunun mülkiyet kadastrosu standartlarından farklı ve oldukça kaba yöntemlerle yapılması, mülkiyet kadastrosuyla uyumsuz sonucunu doğurmuştur. Tapu ve Kadastro ekiplerinin kadastrosuna başladığı orman içi veya orman bitişiği köylerde ise gerek orman idaresinin gerekse parsel sahiplerinin çok sayıda itirazları sebebiyle bazı çalışma alanları (birlikler) ya kapatılmış veya yarım bırakılmıştır. Bu yüzden, ormanların korunması ve geliştirilmesinin ön şartı olan kadastro bu bölgede istenmeyen hizmet konumuna düşmüştür. Ancak, kadastro yapılmadığı sürece, taşınmazlar üzerinde sağlıklı tasarrufların yapılması beklenmediği için, bu hizmetin gerek parsel sahipleri, gerekse Devlet açısından bir an önce tamamlanması da kaçınılmazdır.

*Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik - Mimarlık Fakültesi, Araştırma Görevlisi, Trabzon.

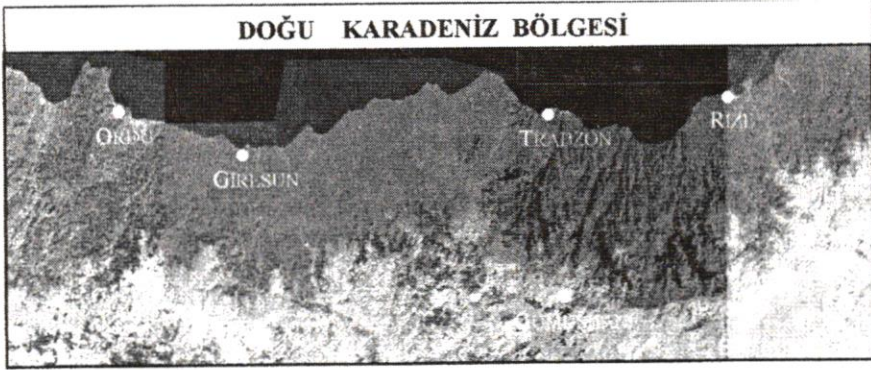
** Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik - Mimarlık Fakültesi, Dr. Araştırma Görevlisi, Trabzon.

2- DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNDE KADASTRONUN YAVAŞ GİTMESİNİN BAŞLICA NEDENLERİ

Doğu Karadeniz Bölgesi (Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) illerinden oluşmaktadır. Bu illerdeki kadastro nun gecikme nedenlerini 5 başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar; topoğrafik yapı, iklim ve bitki örtüsü, sosyo - ekonomik yapı, idari uygulamalar, orman alanlarının mülkiyet arazileri ile ilişkisi olarak sıralanabilir (BIYIK, 2000)

2.1- Topoğrafik Yapı

(Şekil 1)'de görüldüğü gibi bölgenin topoğrafik yapısı; çok engebeli, dağlık ve derin vadilerden oluşmaktadır. Uydu görüntüsündeki kırmızı renkle gösterilen alanlar; yoğun bitki örtüsü ile ormanlarla kaplı yerleri göstermektedir.

Kaynak: Lansat-5, Düzenleme: Yomralıoğlu/Reis/Atasoy

Şekil 1

Bu doğal yapı, iklim ve bitki örtüsü ile de birleşince, hızlı kadastro yapım yöntemi olarak bilinen fotogrametrik yöntem uygulanamamakta, sadece klasik yersel yöntemlerle çalışma zorunluluğu doğmaktadır. Diğer yersel ölçme ve haritalama yöntemlerine göre daha hızlı olan elektronik takeometri yönteminin kadastroya uygulanmaya başlandığı 1980'li yıllardan sonra çalışmalar bir ölçüde hızlanmıştır (BIYIK, 2000).

Şekil 2: Doğu Karadeniz Bölgesi merkez ve köylerin (adet olarak) kadastrolarının bitirilme oranının ilçeler ölçeğinde gösterimi

İLÇE ADI	KONUMU	KÖY SAYISI			PARSEL	DÖNÜM
		BİTEN	DEVAM EDEN	KALAN		
MERKEZ	ORMAN DIŞI		1		105	355
	ORMANLA İLİŞKİLİ	15	2	15	17415	52279
ARDANUÇ	ORMAN DIŞI	1		11	449	6580
	ORMANLA İLİŞKİLİ	3		34	2020	1156
BORÇKA	ORMAN DIŞI		1	3	0	0
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1	3	45	1042	7100
ŞAĞŞAT	ORMAN DIŞI			1	0	0
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	63	254	5081
YUSUFELİ	ORMAN DIŞI		1	13	916	518
	ORMANLA İLİŞKİLİ			47		
MURGUL	ORMAN DIŞI	2			2232	17712
	ORMANLA İLİŞKİLİ	8		1	3963	22275
ARHAVİ	ORMAN DIŞI	4			2550	26126
	ORMANLA İLİŞKİLİ	5	1	21	4070	10525
HOPA	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1		30	1818	4670
TOPLAM		40	10	284	36834	154377

2.2- İklim ve Bitki Örtüsü

Bölgenin hemen her mevsim yağışlı, sisli ve dumanlı oluşu, buna bağlı olarak yetişen yoğun bitki örtüsü (Şekil 1)'de görülmektedir. Bu durum, arazide ölçü yapılabilecek gün sayısını kısaltmakta, arazide dolaşma bile zorlaşmakta bazan da imkansız hale gelmektedir. On yıllık bir süreyi kapsayan meteorolojik verilerin ortalaması alındığında, bir yıl boyunca arazide çalışabilecek gün sayısı 166 olarak bulunmuştur. Bu sürenin kesikli oluşu da verimli çalışmayı engellemektedir (BIYIK, 1987).

2.3- Sosyo - Ekonomik Yapı

Bölgede, sahilden 400-500 metre yüksekliğe kadar fındık ve çay bahçeleri ile mısır tarlaları ve aşısız kestane ağaçlarının, kısmen de kızılgağaç türlerinin yoğun olduğu ormanlar; daha yükseklerde ise çam, gürgen, karaağaç ve diğer ağaçların yer aldığı Devlet ormanları mevcuttur (ÖZCAN / HEKİMOĞLU, 1999). Yöre halkı, ticari amaçla olmasa bile yakacak ihtiyaçlarının bir kısmını ormanlardan karşılamaktadır.

2.4- İdari Uygulamalar

Devletin kadastro hizmetlerine bütçeden ayırdığı pay, kadastro ürünlerinin sağladığı gelirlere göre çok düşüktür. Tapu ve Kadastro teşkilatı doğrudan ve dolaylı olarak Devlete her yıl bütçesinin 8-10 katı gelir sağlamaktadır. Hizmetlerin yaygınlaşması oranında bu gelirler artmaktadır. Zira, Devletin taşınmaz mallar üzerindeki denetimi ve temlikli tasarrufların vergilendirilmesi ancak kadastro sonrasında mümkün olmaktadır. Bütün bunlara rağmen, kadastro çalışmaları, imkanlarında elverdiği kadarıyla kolay ulaşılabilen, problemi az, çalışma verimi yüksek olabilecek bölgelerden başlatılmıştır. Örneğin; doğal

bitki örtüsü yoğun olan bölgeler yerine yoğun olmayan bölgeler, merkezlere uzak yerler yerine yakın yerler, ormanla ilişkili köyler yerine ormanla ilişkisi olmayan köyler tercih edilmiştir. Böylece Doğu Karadeniz Bölgesinde de öncelikle sahil kesiminin kadastro yapılmıştır (BIYIK, 2000).

2.5- Orman Alanlarının Mülkiyet Arazileri İle İlişkileri

Bölgede, kadastro çalışmalarını en çok engelleyen ve yavaşlatan etken yoğun orman varlığıdır. Bu, hem teknik çalışmaları olumsuz etkilemekte, hem de çok sayıda hukuki problem doğurmaktadır. Bu yüzden kadastro teşkilatları ormanla ilişkili köylere girmekten kaçınmakta, bazen de kadastroya açılan köyler orman itirazları ve uzayan davalar sebebiyle kapatılmaktadır. Bunun sonucu olarak da kadastro yapılmamış köylerin büyük çoğunluğu ormanla ilişkili köyler teşkil ettiği görülmektedir (BIYIK, 2000).

3- DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNDE KADASTRO ÇALIŞMALARI

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde günümüze kadar yapılan arazi kadastro çalışmalarını (Tablo 1)'de görülmektedir. Bu bölgedeki köylerde kadastro çalışmalarının bitirilmesi oranları (Şekil 2)'de görülmektedir.

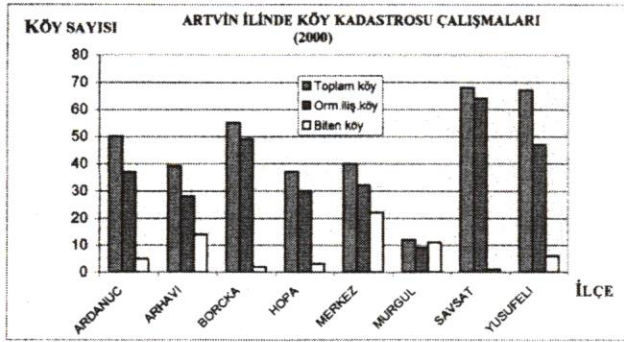
Tablo 1: Doğu Karadeniz Bölgesinde Arazi Kadastro

İLİ	Tapulamanın Başlangıç Tarihi	Köy Sayısı			Yüzölçümü Yapılan	
		Biten	Devam Eden	Kalan	Parsel Sayısı	Dönümü
Artvin	1962	40	10	284	36834	164377
Bayburt	1954	171	13	1	345133	3259468
Giresun	1952	61	40	402	147646	772164
Gümüşhane	1952	168	22	152	152315	1509881
Ordu	1951	267	46	330	258452	1211627
Rize	1952	164	10	189	146111	404396
Trabzon	1952	247	78	257	208197	824746
Toplam	1951	1118	219	1615	1294688	8146659

Bu çalışmada, özellikle köy kadastro çalışmalarının irdelenmesinin esas nedeni; kadastro çalışmalarının şehir merkezlerinde büyük oranda bitirilmiş olmasıdır. Halen kadastro çalışmaları ormanla ilişkili köyler üzerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır. Doğu Karadeniz bölgesindeki köylerin büyük oranda ormanlarla ilişkili olduğu da bir gerçektir.

3.1- Artvin İli Arazi Kadastro Çalışmaları

TKGM'nce yapılan tespitlere göre 2000 yılına kadar kırsal alanda %83.5 oranında kadastro çalışmaları tamamlanmıştır (AKAY/ŞAHİN, 1999). Artvin ilinde arazi kadastro çalışmalarına 1962 yılında Murgul ilçesi Akantaş köyünde başlanmıştır (YAVUZ, 1997). Günümüze kadar 334 köyden, 40'ında (%12) kadastro çalışmaları bitirilmiştir. Halen 10 köyde (%3) kadastro çalışmaları devam etmektedir. 284 köyde (%85) ise kadastroya halen başlanmamıştır (Tablo 2) ve (Şekil 3). Ülke geneli ile kıyaslanacak olursa bu ilimizdeki kadastro çalışmalarının oldukça düşük olduğu görülecektir.

Şekil 3: Artvin ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı.

3.2- Bayburt İli Arazi Kadastro Çalışmaları

Bayburt ilinde arazi kadastro 1954 yılında Merkez Gümüşsu köyünde başlanmıştır. Bu tarihten günümüze kadar yapılan arazi kadastro çalışmalarının ilçelere göre dağılımı (Tablo 3)'de görülmektedir. Bayburt ilinde toplam 185 köyden 171'inin (%92)kadastro bitmiştir, 13 köyde (%8) ise kadastro yapımı devam etmektedir. Bir köyde ise henüz kadastroya başlanmamıştır. Son 10 yılda 35 köyün kadastro bitmiştir. Ormanla ilişkili köylerin yok denecek kadar az olması ve fotogrametriden yararlanma imkanının kadastro çalışmalarını tamamlanma konumuna getirmiştir.

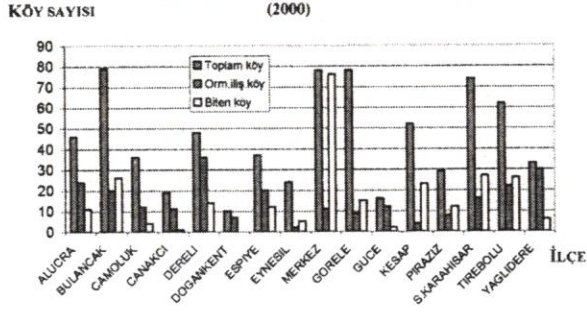
Tablo 3: Bayburt İlinde Arazi Kadastro Çalışmaları

İlçe Adı	Konumu	Köy Sayısı			Parsel	Dönüm
		Biten	Devam Eden	Kalan		
Merkez	Orman Dışı	139	12		318604	2949933
	Ormanla İlişkili	3	1	1	3609	108310
Demirözü	Orman Dışı	29			22920	201225
	Ormanla İlişkili					
Toplam		171	13	1	345133	3259468

3.3- Giresun İli Arazi Kadastro Çalışmaları

Giresun İlinde arazi kadastro çalışmaları 1952 yılında Merkez Camili - Çaykara Köylerinde başlatılmıştır. Bu tarihten günümüze kadar yapılan arazi Kadastro çalışmalarının ilçelere göre dağılımı (Tablo 4) ve (Şekil 4)'de görülmektedir. Giresun İlinde toplam 603 köyden 161'inin (% 27) kadastro bitirilebilmiştir. Halen 40 köyde (% 7) kadastro çalışmaları devam etmektedir. 402 köyde (% 66) ise kadastroya henüz başlanmamıştır. Son 10 yılda 37 köyün kadastro bitirilmiştir. Görüldüğü gibi ülke ortalamasının oldukça altındadır. Giresun'da 2000 yılına kadar yapılan kadastro çalışmaları sonucuna göre kadastro biten köylerin % 14'ü orman ile ilişkili, % 86'sı ise orman dışındadır. Halen kadastro devam eden köylerin % 60'ı orman dışı, % 40'ı ise ormanla ilişkilidir. Kadastroya henüz başlanmamış köylerin % 49'u orman dışı, % 51'i ise ormanla ilişkilidir.

**GİRESUN İLİNDE KÖY KADASTRO ÇALIŞMALARI
(2000)**

Şekil 4: Giresun ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı

Tablo 4: Giresun ilinde Arazi Kadastrosu Çalışmaları

İLÇE ADI	KONUMU	KÖY SAYISI			PARSEL	DÖNÜM
		BİTEN	DEVAM EDEN	KALAN		
MERKEZ	ORMAN DIŞI	50	1		48490	241923
	ORMANLA İLİŞKİLİ	10	1		4660	20736
DERELİ	ORMAN DIŞI	6		1	6960	29225
	ORMANLA İLİŞKİLİ	4	6	26	4226	23569
BULANCAK	ORMAN DIŞI	17	3	30	11748	63301
	ORMANLA İLİŞKİLİ		4	16	705	8316
PİRAZİZ	ORMAN DIŞI	4	1	9	2963	17404
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1		7	192	851
EYNEŞİL	ORMAN DIŞI	1		14	398	944
	ORMANLA İLİŞKİLİ			2		
GÖRELE	ORMAN DIŞI	3	5	46	2428	6610
	ORMANLA İLİŞKİLİ			9		
TİREBOLU	ORMAN DIŞI	16	1	15	12525	68263
	ORMANLA İLİŞKİLİ	2		20	2313	8333
ÇANAKÇI	ORMAN DIŞI			5		
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	10		
GÜCE	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ			12		
DOĞANKENT	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ			7		
ESİYE	ORMAN DIŞI	4	2	3	2615	17960
	ORMANLA İLİŞKİLİ		2	18	427	1697
KEŞAP	ORMAN DIŞI	17	5	20	16549	57942
	ORMANLA İLİŞKİLİ			4		
YAĞLIDERE	ORMAN DIŞI	1			760	2752
	ORMANLA İLİŞKİLİ	3	1	26	4949	13623
ALUCRA	ORMAN DIŞI	4		10	1861	10478
	ORMANLA İLİŞKİLİ	2	1	21	2008	46747
Ş.KARAHİSAR	ORMAN DIŞI	14	6	25	19001	123020
	ORMANLA İLİŞKİLİ			16		
ÇAMOLUK	ORMAN DIŞI	1		19	1200	5246
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1		11	668	3224
TOPLAM		161	40	402	147646	772164

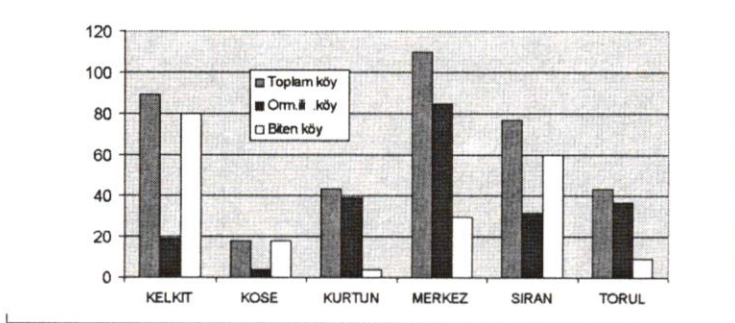
4.4- Gümüşhane İli arazi Kadastro Çalışmaları

Gümüşhane’de ilk arazi kadastro 1952 yılında Kelkit-Gölcük Köyünde başlanmıştır. Günümüze kadar yapılan arazi kadastro çalışmaları ise (Tablo 5) ve (Şekil 5)’de görülmektedir. Gümüşhane’deki toplam 342 köyden 168’in (% 49) kadastro bitirilmiştir. Halen 22 köyde (% 6) ise kadastro devam etmektedir. 152 köyde (% 45) ise henüz kadastroya başlanmamıştır. Son 10 yılda ise 30 köyün kadastro bitmiştir. Bu da yılda 3 köyün kadastro bitirildiğini göstermektedir (Tablo 5) ve (Şekil 5). Bu şartlar altında, kalan 152 köyün bitirilebilmesi için 50 yıla ihtiyaç vardır.

Tablo 5: Gümüşhane ili Arazi Kadastro Çalışmaları

İLÇE ADI	KONUMU	KÖY SAYISI			PARSEL	DONUM
		BITEN	DEVAM EDEN	KALAN		
Merkez	Orman Dışı	8	3	2	12547	38704
	ORMANLA İLİŞKİLİ	10		75	7761	42374
KELKIT	ORMAN DIŞI	63			41412	391973
	ORMANLA İLİŞKİLİ	14	1	4	19487	104488
ŞIRAN	ORMAN DIŞI	38	2		35257	180219
	ORMANLA İLİŞKİLİ	18	3	11	12072	77829
KÖSE	ORMAN DIŞI	10			12093	131974
	ORMANLA İLİŞKİLİ	4			6583	54751
TORUL	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ	2	5	30	2985	38673
KÜRTÜN	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1	8	30	2091	67528
TOPLAM	168	22	152	152288	1128513	

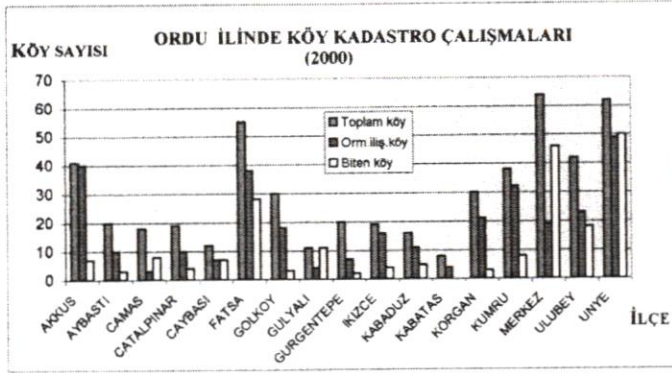
Gümüşhane ilinde köylerin % 37’si orman dışı, % 63’ü ise ormanla ilişkili köylerdir. Gümüşhane’de yapılan kadastro sonucuna göre kadastro biten köylerin % 71’i orman dışı, % 29’u ise ormanla ilişkili köylerdir. Halen devam eden köylerin % 23’ü orman dışı, % 77’si ise ormanla ilişkilidir. Kadastroya henüz başlanmayan köylerin % 1’i orman dışı, % 99’u ise ormanla ilişkilidir (Tablo 5).

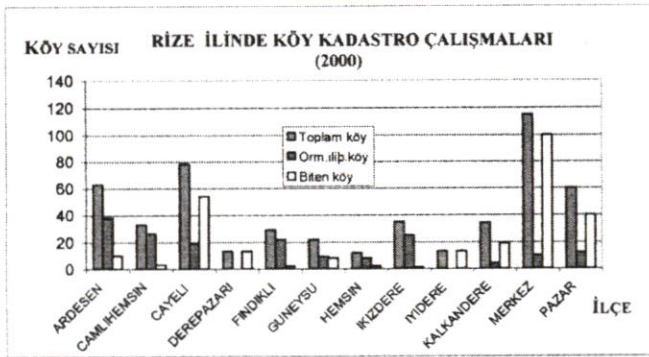
Şekil 5: Gümüşhane ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı

4.5- Ordu İli arazi Kadastro Çalışmaları

Ordu ilinde arazi kadastro çalışmaları da 1951 yılında Ünye Tekkiraz - Gürecili Köyünden başlamıştır. bu tarihten günümüze kadar yapılan arazi kadastro çalışmalarının ilçelere göre dağılımı (Tablo 6) ve (Şekil 6)'da görülmektedir. Ordu ilindeki toplam 567 köyden 219'unun (%39) kadastro bitirilebilmiştir. Halen 53 köyde (%9) kadastro çalışmaları devam etmektedir. 295 köyde (%52) ise kadastroya henüz başlanmamıştır. Son 10 yılda 61 köyün kadastro bitirilmiştir. Yani yılda ortalama 6 köyün kadastro tamamlanmaktadır. Bu kapasite ile devam edilmesi halinde kalan 295 köyün kadastro 48 yılda bitebilir. Görülüyor ki, köy kadastrounun 10 yılda bitirebilmesi istense kapasitenin 5 kat artırılması gerekecektir. Ordu ili idari sınırları içerisindeki köylerin %28'i orman içinde, %28'i orman dışında, %44'ü de orman kıyısında bulunmaktadır. Ordu ilinde 2000 yılına kadar yapılan kadastro çalışmaları sonucuna göre kadastro biten köylerin %48'i orman dışı, %46'sı orman kenarı ve sadece %6'sı orman içi köylerdir. Halen kadastro devam eden köylerin %13'ü orman dışında, %28'i orman içinde, %59'u da orman kenarında köylerdir. Kadastroya henüz başlanmayan köylerin %17'si orman dışı, %40'ı orman kenarı, %43'ü de orman içi köylerdir (BIYIK, 2000).

Şekil 6: Ordu ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı

Şekil 7: Rize ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı

Tablo 6. Ordu İli Arazi Kadastro Çalışmalarının İlçelere Göre Dağılımı

İLÇE ADI	KÖY SAYISI			KALAN	PARSEL	DÖNÜM
	TOPLAM	BİTEN	DEVAM EDEN			
MERKEZ	44	29	2	13	27027	128330
UZUNİSA	26	25		1	19205	97237
AKKUŞ	40	6	4	30	1786	12830
AYBASTI	10			10	0	0
ÇAMAŞ	6	3		3	2087	9591
ÇATALPINAR	12			12	0	0
ÇAYBAŞI	8	4	1	3	5992	46671
FATSA	46	20		26	16113	63109
BOLAMAN	23	15	1	7	31866	129552
GÖLKÖY	25		1	24	0	0
GÜLYALI	7	7			12074	36960
GÜRGENTEPE	13	1	3	9	600	1160
İKİZCE	16	1	4	11	4968	18753
KABADÜZ	15	4	1	10	3874	30684
KABATAŞ	4		1	3	0	0
KORGAN	21		2	19	5	50
KUMRU	33	4	5	24	5696	28787
MESUDİYE	38	8	3	27	10675	39725
TOPÇAM	14	1	4	9	2898	50321
YEŞİLCE	8			8	0	0
PERŞEMBE	45	18	9	18	34910	85617
ULUBEY	37	17	5	15	23226	99473
ÜNYE	51	39	3	94	40411	254544
TEKKİRAZ	25	17	4	295	14419	102764
TOPLAM	567	219	53	52	257823	1236158

KAYNAK: TAPU VE KADASTRO BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ, SAMSUN

4.6- Rize İli Arazi Kadastro Çalışmaları

Rize de arazi kadastro çalışmaları 1952 yılında Merkez Gündoğdu Köyünde başlamıştır. Bu tarihten günümüze kadar yapılan arazi kadastro çalışmalarını ilçeler göre dağılımı (Tablo 7) ve Şekil 77'de görülmektedir. Rize de toplam 364 köyden 165'inin (%45) kadastro bitmiştir. Halen 10 köyde (%3) kadastro çalışmaları devam etmektedir, 189 köyde (%52) ise henüz kadastro çalışmalarına başlanmamıştır. Son 10 yılda ise, Rize de hiç bir köyde kadastro bitirilememiştir.

Rize ilindeki köylerin % 48'i ormanla ilişkili, % 52'si ise orman dışında bulunmaktadır. Rize de 2000 yılına kadar yapılan kadastro çalışmaları sonucuna göre kadastro biten köylerin % 3'ü orman dışı, % 7'si ise ormanla ilişkilidir. Halen kadastro devam eden köylerin % 80'i orman dışında, % 20'si ise ormanla ilişkilidir. Kadastroya henüz başlanmamış köylerin % 15'i orman dışı, % 85'i ise ormanla ilişkilidir.

Tablo 7. Rize ili Arazi Kadastro Çalışmaları

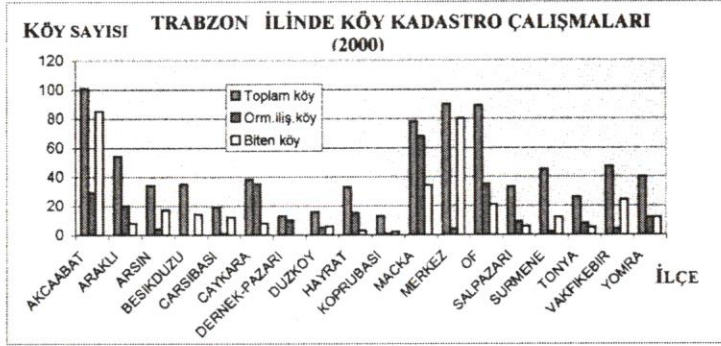
İLÇE ADI	KONUMU	KÖY SAYISI			PARSEL	DÖNÜM
		BİTEN	DEVAM EDEN	KALAN		
MERKEZ	ORMAN DIŞI	61	4	3	56179	115927
	ORMANLA İLİŞKİLİ	2		8	0	0
Çayeli	ORMAN DIŞI	31		1	18411	113790
	ORMANLA İLİŞKİLİ	6		13	968	8681
İKİZDERE	ORMAN DIŞI		1	2	3169	3058
	ORMANLA İLİŞKİLİ			25		
KALKANDERE	ORMAN DIŞI	6	1	10	6649	15186
	ORMANLA İLİŞKİLİ			4		
GÜNEYSU	ORMAN DIŞI	5	1	5	4930	11355
	ORMANLA İLİŞKİLİ	1		8		
İYİDERE	ORMAN DIŞI	7			5182	13928
	ORMANLA İLİŞKİLİ					
ARDEŞEN	ORMAN DIŞI	1	1	3	3690	9288
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	37		
ÇAMLIHEMŞİN	ORMAN DIŞI			1		
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	25	569	3400
FINDIKLI	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ			22		
RİZE PAZAR	ORMAN DIŞI	32		4	33473	85574
	ORMANLA İLİŞKİLİ			12		
HEMŞİN	ORMAN DIŞI					
	ORMANLA İLİŞKİLİ	2		6	2071	6575
DEREPAZARI	ORMAN DIŞI	11			10766	17634
	ORMANLA İLİŞKİLİ					
TOPLAM	165	10	189	146057	404396	

Trabzon ilinde arazi kadastro çalışmaları 1952 yılında Mersin Köyünde başlatılmıştır. Bu tarihten günümüze kadar yapılan arazi kadastro (Tablo 3) ve (Şekil 2)'de görülmektedir. Trabzon ilindeki toplam 673 köyden 247'sinin (% 37) kadastro bitirilmiştir. Halen 78 köyde (% 11) kadastro çalışmaları devam etmektedir. 348 köyde (% 52) ise henüz kadastroya başlanmamıştır. Son 10 yılda 72 köyün kadastro bitirilmiştir. Yani ortalama 6 köyün kadastro tamamlanmaktadır. Bu kapasiteyle devam edilirse 348 köyün kadastro 58 yılda bitebilir. Trabzon ilinde köylerin % 61'i orman dışında köylerin % 39'u ise orman ile ilişkilidir. Trabzon ilinde 2000 yılına kadar biten köylerin % 79'u orman dışı, % 21'i ise ormanla ilişkilidir. Halen kadastro devam eden köylerin % 67'si orman dışı, % 33'ü ise ormanla ilişkilidir. Kadastroya henüz başlamayan köylerin % 47'si orman dışı % 53'ü ise ormanla ilişkilidir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Doğu Karadeniz bölgesinde köy kadastro çalışmalarının ülke ortalamasının çok altında olmasının en önemli nedeni, ormanla ilişkili köylerin bölge illerinde çok yoğun olma-

sından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden, kadastro çalışmalarının bitirilme oranı ile ormanla ilişkili köylerin sayısı arasında bir paralellik olduğu görülmektedir. Kadastro teşkilatları, ormanla ilişkili alanlara öncelik tanımadığı gibi, yoğun itirazlar yüzünden, başlanılan çalışmalar da yürütülememektedir. Bütün bunların sonucu olarak büyük ölçüde kaynak israfına neden olunmaktadır. Bölgedeki bu zor şartlarda, kadastro ekipleri faaliyetlerini güçlükle sürdürmeye çalışmaktadırlar.

Şekil 8: Trabzon ilinde yapılan köy kadastro çalışmaları ile ormanla ilişkili köylerin ilçelere göre dağılımı

Tablo 8: Trabzon İlinde Arazi Kadastrosu Çalışmaları

İLÇE ADI	KONUMU	KÖY SAYISI			PARSEL	DÖNÜM
		BİTEN	DEVAM EDEN	KALAN		
MERKEZ	ORMAN DIŞI	47	6		51618	159281
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	3	890	3756
AKÇAABAT	ORMAN DIŞI	60	2	1	50353	155122
	ORMANLA İLİŞKİLİ	16	3	10	19412	40396
DÜZKÖY	ORMAN DIŞI	4	2	3	5964	11070
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	4	600	9760
ARAKLI	ORMAN DIŞI	3	3	23	1124	96530
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	19	0	0
ARSIN	ORMAN DIŞI	8	2	11	7701	27755
	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	3	0	0
ÇAYKARA	ORMAN DIŞI		1	1	0	0
	ORMANLA İLİŞKİLİ	7	3	25	3193	54301
DERNEKPAZARI	ORMAN DIŞI				0	0
	ORMANLA İLİŞKİLİ			10	0	0
MAÇKA	ORMAN DIŞI	4	1	1	2946	10978
	ORMANLA İLİŞKİLİ	26	12	30	18849	94340
OF	ORMAN DIŞI	14	15	16	11157	19237
	ORMANLA İLİŞKİLİ	3	1	31	0	0
HAYRAT	ORMAN DIŞI	2	2	7	1052	3782
	ORMANLA İLİŞKİLİ			15		
SÜRMENE	ORMAN DIŞI	8	8	17	4530	30950
	ORMANLA İLİŞKİLİ			2	0	0
KÖPRÜBAŞI	ORMAN DIŞI			8	0	0
	ORMANLA İLİŞKİLİ			1	0	0
TONYA	ORMAN DIŞI	2	2	7	1726	7933

	ORMANLA İLİŞKİLİ		1	7	0	0
VAKFIKEBİR	ORMAN DIŞI	15	1	18	8245	31881
	ORMANLA İLİŞKİLİ			4	0	0
ŞALPAZARI	ORMAN DIŞI			18		
	ORMANLA İLİŞKİLİ			9		
ÇARŞIBAŞI	ORMAN DIŞI	10	1	5	6657	21221
	ORMANLA İLİŞKİLİ			1		
YOMRA	ORMAN DIŞI	8	4	9	7823	34973
	ORMANLA İLİŞKİLİ		2	10	0	0
BEŞİKDÜZÜ	ORMAN DIŞI	10	2	19	5357	16080
	ORMANLA İLİŞKİLİ					
TOPLAM	ORMAN DIŞI	195	52	164	209197	824746
	ORMANLA İLİŞKİLİ	52	26	184		

Orman kadastrounun yapıldığı alanlarda ise orman kadastro ile mülkiyet kadastro çalışmaları arasında teknik standartlar yönünden önemli farklılıklar vardır. Uygulanan ölçme ve haritalama yöntemleri ile ölçek ve koordinat uyumsuzluğu en belirgin farklılıklardır. Bu nedenle anlaşmazlık halinde orman kadastro sınırları ile bitişik mülkiyet sınırlarının çakıştırılması çoğu yerde imkansız olabilmektedir.

Kadastro hizmetlerinden beklentisi olanlar bu işlerin bir an önce tamamlanmasını isterler. Çünkü, kadastroya dayalı çalışmalar; gerek mühendislik, gerekse adaletle ilgili olsun gecikmeye tahammülü olmayan işlerdir. Bu yüzden kadastroda hız çok önemlidir. Ormanların korunması ve yaşatılması bakımından da problemin bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Bölge üzerinde bulunan ormanlar çoğunlukla muhafaza ormanı alanlarından oluşmaktadır. Dolayısıyla endüstriyel amaçlı kullanma imkanı neredeyse yok gibidir. Bölge halkı öteden beri ormanla barışık halde yaşamaktadır. Bunun daha da pekiştirilmesi için orman içi ve orman bitişiki köylerin kadastro problemi öncelikle halledilerek, ormanların bu köy sakinleri tarafından korunması esasına dayalı bir orman işletme modeli kurulmalıdır.

KAYNAKLAR

AKAY, Yunus / Şahin, Hüdayi, 1999: "Kadastro Çalışmaları ve Güçleştiren Etkenler", Doğu Karadeniz Bölgesinde Kadastro ve Mülkiyet Sorunları Sempozyumu, s. 14 – 22, 11 - 12 Ekim 1999, Bildiriler, KTÜ Matbaası, Trabzon.

AYAZ, Hüseyin / ACAR, H. Hulusi, 1999: " Orman Kadastro İle Tapu Kadastro Çalışmalarının Uyumunda Karşılaşılan Teknik – Hukuki Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Doğu Karadeniz Bölgesinde Kadastro ve Mülkiyet Sorunları Sempozyumu, 11 - 12 Ekim 1999, Bildiriler, s. 184 - 192, KTÜ Matbaası, Trabzon.

BIYIK, Cemal, 2000: "Ordu İlinde Kadastro Çalışmaları ve Problemleri", 2000 Yılında Ordu, Editör, Ö. Serdar YILDIRIM, Ordu Tic. Ve San. Odası Yay., Ordu.

BIYIK, Cemal, 1987: "Doğu Karadeniz Bölgesinde Tapulama Çalışmalarının Organizasyonu, Doktora Tezi, KÜ – FBE, Trabzon.

ÖZCAN, Ahmet / HEKİMOĞLU, A. Osman, 1999: "Doğu Karadeniz Bölgesinde Kadastro Çalışmalarının Genel Problemleri", Doğu Karadeniz Bölgesinde Kadastro ve Mülkiyet Sorunları Sempozyumu, 11 - 12 Ekim 1999, Bildiriler, KTÜ Matbaası, Trabzon.

YAVUZ, Ayşe, 1997: "Türkiye’de Orman Kadastrounun Hukuki ve İdari Yapısının İncelenmesi ve Öneriler", KTÜ, FBE, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.